

използваните в спазваните ритуали народни костюми във връзка с духовния живот и етническата култура, вкл. и като знакови носители на естетически и архаични магически представи¹⁷ и подчертават ясно изявени белези на национална определеност. Други концентрират вниманието си върху етнокултурни взаимодействия с други народности и групи.¹⁸ По този начин се разширява възможността за попълно изясняване на същността и функциите на традиционното облекло в етническата култура и механизмите за запазването му.

В известна степен отстъпление от отечествените традиции настъпва в областа на архитектурата. Наистина в доста селища и то предимно в компактно населени с българи райони се изграждат типично български домове - голяма и малка къща със стрехи и чардаци, градинка, сайвант, плевник, хамбар и др., заобиколени от дувар с порта.¹⁹ С течение на годините все повече се налагат по-съвременни типове и модели или се копират готови форми на съседни етнически групи. Във всеки случай при строителството на нов дом до днес се спазва специален обред, който съпровожда всички моменти - от избор на време /от Гергъовден до Димитровден, като основните дейности се извършват при пълнолуние/ и място до свалянето на кръста от покрива.²⁰ Възприемчив по природа, а също така и с вкус към красотата и изяществото, българинът бързо включва в интериора си чужди декоративни образци и предмети от градския бит, които съчетава с традиционната украса от ръчно тъкани килими, черги, кърпи, завеси и т.н. Тъкачеството, както и още страни от художественото народно творчество - шевица, орнаментика, обработка на дърво, глина, метал, незаслужено са пренебрегнати в българската научна книжнина.

Направеният преглед на публикациите по въпросите на традиционната култура на българите в Бесарабия позволява да направим някои изводи. В количествено, тематично и стойностно отношение, е създадено солидно и достатъчно широко поле за по-цялостно осветяване на националната етнография и история. За превъзмогване на очертани в литературата²¹ тенденции към замиране на етническите традиции, важна роля имат и интензивно развиващите се в последните десетилетия краеведски проучвания, за които сега основни приоритети са ежедневието, устната история и биографичните изследвания.²² В този смисъл от значение е не само запълването на отделни празноти в изучаването на народната култура, но и появата на повече съвременни монографични трудове. По мнението на специалисти понастоящем изпъква въпросът за запазване и възраждане на традицията чрез изучаването на български език и литература, а също така и чрез музикалното възпитание, възстановяване на фолклорните състави, медийни програми.²³ Разглеждана в по-общ план и най-вече в светлината на научната книжнина, традиционната народна култура не е представала да вълнува и ангажира вниманието на българската общественост. Има достатъчно основание да се смята, че усилията в тази насока ще продължават и занапред.

¹⁷ Виждат се съществени въздействия върху традиционната култура и етнографията на българите във възможността им да съхранят и да развият традиционните си обичаи и обичаи.